

livet i bokstavslandet

läsebok åk #1

nivå grön

ulf stark

volym ett av två

kapitel #4	jag vill ha	
	mat (#20)	#12
kapitel #5	en sång om	
	en sång (#26)	#15
kapitel #6	ut i naturen	
	(#32)	#18
kapitel #7	f som i	
	fiskar (#38)	#21
kapitel #8	rymden är	
	oändlig (#44)	#24
kapitel #9	vänner i alla	
	väder (#50)	#28
kapitel #10	allt som hänt	
	är historia (#56)	#32

kapitel #11 myror i

kroppen (#62)#36

kapitel #12 guldfieber

(#68)#40

volym två

::::::::::::::::::::::::::::

kapitel #13 det kommer

pirater (#74)#44

kapitel #14 cirkus (#80) #49

kapitel #15 jorden (#86) #53

kapitel #16 ökenexperter

på jakt efter x (#92) ...#58

faktatexter (#98)#63

blodsugare (#98)#63

mat (#100)#66

fiskar (#102).....	#70
jorden, månen, solen och planeterna (#104).....	#75
vad är historia? (#106)...	#80
kroppen (#108).....	#86
pirater (#110).....	#91
kompletterande titelblad	

baksidestext

::

ami, bruno, coco och dani

bor i bokstavslandet. de är

världens bästa vänner.

nästan jämt.

-- vad ska vi göra? säger ami
en dag.

-- vi gör teater, säger dani.
en bokstavsteater! vi spelar
för alla när den är klar.

så börjar det roliga

äventyret i en gammal lada

i bokstavslandet.

-- mamma sa att vi skulle
vattna grönsakslandet, säger
ami.

-- ja! säger bruno. jag vill
ha vattenkannan.

-- och jag vill vara kung,
säger dani.

-- vadå för kung? undrar ami.

-- kung över grönsakslandet.

kung dani bestämmer att de
ska turas om att ha
vattenkannan.

-- jag vet ett annat land,
säger coco.

#5

#2

-- bra, säger bruno. vilket
då?

-- brasilien, säger coco.
och öland.

-- och irak, säger ami.

-- och potatislandet, säger
bruno.

-- och vi bor i

bokstavlandet, säger dani.

här finns det en massa
bokstäver.

-- ja, b som i bruno, säger
bruno.

-- j som i jag, säger coco.

#5

#3

-- t som i teater, säger ami.

-- nu har vi vattnat klart,
säger ami. vad ska vi göra
nu?

-- vi gör teater, säger dani.
en bokstavsteater! vi spelar
för alla när den är klar.

-- ja, säger bruno. men först
måste vi ha en alfabetssång.
ami, bruno, coco och dani är
världens bästa vänner.
nästan jämt.

:::: #6 ::::::::::::::::::::::::::::::

kapitel #1

alfabetet

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

a b c d e f g h i j k l m n o

p q r s t u v w x y z å ä ö

:::: #7 ::::::::::::::::::::::::::::::

det här är dani coco ami max

bruno

#7

#5

:::: #8 ::::::::::::::::::::::

kapitel #2

allt är lek

::::::::::::::::::::::::::::

l e

:::: #9 ::::::::::::::::::::::

ordväggen

é

ett lejon

en loppa

en larv

ett lamm

en luva

#9

#6

ée

l e le

e l el

éée

en ser leker

::: #10 :::::::::::::::::::::::

coco leker. dani leker.

::: #11 :::::::::::::::::::::::

bruno leker lejon. ami leker
lamm.

::: #12 :::::::::::::::::::::::

bruno ser en luva. ami ser en
larv.

#12

#7

:::: #13 ::::::::::::::::::::::

en loppa läser.

#2 två loppor läser.

#3 tre loppor läser.

#4 fyra loppor läser.

#13

#8

:::: #14 ::::::::::::::::::::

kapitel #3

det kommer blod

::::::::::::::::::::::::::

b o

:::: #15 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

ont

blod

blundar

en blodsugare

#15

#9

éé

l o lo

l e le

b o bo

ééé

har vill

::: #16 :::::::::::::::::::::::

-- oooo!

bruno har ont.

::: #17 :::::::::::::::::::::::

-- blod!

coco ser blod. bruno har

blod. ami vill se. bruno

blundar.

#18

#10

:::: #18 ::::::::::::::::::::::

dani leker blodsugare.

ami leker blodsugare.

coco leker blodsugare.

bruno ler.

:::: #19 ::::::::::::::::::::::

-- blodsugare vill ha blod.

#19

#11

:::: #20 ::::::::::::::::::::::

kapitel #4

jag vill ha mat

::::::::::::::::::::::::::::

m a

:::: #21 ::::::::::::::::::::::

ordväggen

é

en affär

makaroner

majs

en melon

handla

mat

#21

#12

en kam

en mås

en blomma

ée

be bo bom

el le lo leo

al mal bal

éée

är vad

::: #22 ::::::::::::::::::::

mamma vill ha mat. dani vill

handla. alla vill handla.

#22

#13

:::: #23 ::::::::::::::::::::::

ami ser en blomma. coco ser
en mäs.

:::: #24 ::::::::::::::::::::::

coco, dani, ami, bruno är i
en affär. vad vill mamma ha?
vill mamma ha en kam?
vill mamma ha majs?
vill mamma ha en melon?

:::: #25 ::::::::::::::::::::::

max leker. ami ser
m-a-k-a-r-o-n-e-r. makaroner.
makaroner vill mamma ha.

:::: #26 ::::::::::::::::::::::

kapitel #5

en sång om en sång

::::::::::::::::::::::::::::

s å

:::: #27 ::::::::::::::::::::::

ordväggen

é

åska

en säng

kalsonger

en blåsa

en ko

sås

feber

#27

#15

éé

se ser sele lera mera

mes mås sås låsa blåsa

os mos so sola åla måla

ééé

och

::: #28 ::::::::::::::::::::

coco har feber. coco har en

säng. coco har en blå blomma.

coco vill ha makaroner och

sås. coco ser dani och bruno

och ami.

coco har en blåsa. coco vill

le.

#29

#16

:::: #29 ::::::::::::::::::::::

tom sida.

:::: #30 ::::::::::::::::::::::

-- åska i mina kalsonger!

bruno är en ko. ami är en ål.

dani leker åska. coco ler.

:::: #31 ::::::::::::::::::::::

coco och dani ler. alla ler.

::: #32 ::::::::::::::::::::

kapitel #6

ut i naturen

::::::::::::::::::::

n u

::: #33 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

mulet

en uv

ett hus

badar

#33

#18

éé

mu mus mun man

må mål mås måne

bu bus busa bas

sol sola sula bula

lus sus susa snusa

ééé

var det

::: #34 :::::::::::::::::::::::

nu är det sol. alla vill ut.

::: #35 :::::::::::::::::::::::

nu är alla ute. dani ser en

mus. bruno ser en uv. det är

åska. det är så mulet.

#36

#19

:::: #36 ::::::::::::::::::::::

var är brunos hus? var är
amis hus? var är danis och
cocos hus? max ser cocos och
danis hus.

-- mjau!

:::: #37 ::::::::::::::::::::::

nu är alla hos coco och dani.
ami vill bada. dani vill
bada. alla vill bada.

#37

#20

::: #38 ::::::::::::::::::::

kapitel #7

f som i fiskar

::::::::::::::::::::

f i

::: #39 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

en fisk

fiskar

fiser

en mask

ett metspö

fiskbullar

en flygfisk

#39

#21

ée

is fis fisk fiska

fel fil film filma

bil mil sil sol

ééé

får jag

::: #40 ::::::::::::::::::::

bruno vill se en film.

coco vill ut. max ler.

vill max ha en fisk?

nu vill alla fiska. coco har

mask. bruno, ami och dani har

metspön. dani fiser.

#40

#22

:::: #41 :::::::::::::::::::::::

tom sida.

:::: #42 :::::::::::::::::::::::

bruno vill fiska. bruno vill
ha flygfisk. coco vill ha
fiskbullar.

:::: #43 :::::::::::::::::::::::

ami får fem små fiskar.
max får alla fiskar. vill max
ha?

ée

ris rys rysa frysa

yr syr fyr myr

myra myran myror

fyra fyran fyror

ééé

finns

::: #46 ::::::::::::::::::::

alla är ute. månen lyser.

max myser. fryser ami?

ami ryser. rymden är fin.

::: #47 ::::::::::::::::::::

dani, coco, bruno och ami

vill sova ute.

#47

#25

i rymden lyser tusen solar.

finns det liv i rymden?

ami vill se. ami vill ha en

raket. bruno vill styra

raketten.

::: #48 :::::::::::::::::::::::

vad finns det i rymden?

finns det myror i rymden?

finns det en mormor som syr?

finns det en farfar som är

yr?

::: #49 :::::::::::::::::::::::

nu vill alla fyra ha

månbullar. och bo i en månby.

#49

#26

nu sover bruno.

-- hej hej!

#49

#27

éé

var vara varm varma värme

bär lär lära läs

läsa läser väser fräser

vän vänta väntar vantar

ééé

spela de

::: #52 ::::::::::::::::::::

coco är ute och väntar.

coco väntar på sina vänner.

solen lyser. coco ler i

solen. det är fint ute.

coco väntar och väntar.

#52

#29

coco ser ami, bruno och dani.
nu blir det oväder. coco blir
sur. hon fryser och vill in i
ladan.

::: #53 :::::::::::::::::::::::

tom sida.

::: #54 :::::::::::::::::::::::

men bruno vill vara ute.
bruno vill spela fotboll.
de spelar fotboll.
sedan leker ami, bruno, coco
och dani. de leker sälar.
bruno krälar i leran.

::: #55 ::::::::::::::::::::

alla ser maskar. en mask ser
ut som ett n. en annan ser ut
som ett u. n och u blir nu.
nu vill alla in i ladan.

#55

#31

::: #56 ::::::::::::::::::::

kapitel #10

allt som hänt är historia

::: ::::::::::::::::::::

h t

::: #57 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

en tomte

en rövare

en hummer

en tiger

en häst

en tant

#57

#32

en mumie

en apa

en höna

ééé

släkt säger

::: #58 ::::::::::::::::::::

-- vi är släkt med apor,
säger bruno.

-- va? säger ami.

-- vi är släkt med apor,
säger bruno.

-- nä, säger coco.

är tomten släkt med apor?

-- mm, säger bruno.

#58

#33

tomten är släkt med apor.

::: #59 :::::::::::::::::::::::

-- det är historia, säger
bruno. historia är allt som
har hänt. himlen kom. sedan
havet. sedan fiskar. sedan
hästar.

-- och sedan max, säger coco.

-- och apor, säger ami.

bruno låter som en apa.

-- hao hao hao, säger bruno.

::: #60 :::::::::::::::::::::::

-- och så kom vi, säger dani.

hurra! hurra!

#60

#34

-- tur att jag inte blev en
höna, säger coco.

-- tur att jag inte blev en
hummer, säger ami.

-- eller en mumie, säger
bruno. nu leker vi historia.

:::: #61 :::::::::::::::::::::::

ami, bruno, coco och dani
leker rövare, och tigrar.

-- vi är mumier, säger ami.
men coco vill vara en fin
tant.

-- hå hå, säger coco.

-- hå hå, jag är #100 år!

#62

#35

:::: #62 ::::::::::::::::::::::

kapitel #11

myror i kroppen

::::::::::::::::::::::::::::

k q

:::: #63 ::::::::::::::::::::::

ordväggen

é

kroppen

en kung

kliar

en kulle

en krona

ett knä

#63

#36

skuttar

en kvist

en snok

ééé

du på

::: #64 ::::::::::::::::::::

coco kan inte vara still.

hon vill leka kull. men ami,

bruno och dani vill bara

vila.

-- har du myror i kroppen?

säger dani. kom, nu ska vi

fika.

#64

#37

::: #65 :::~::~:

dani tar fram väskan. han har
fika. alla äter kakor.

men dani sitter på en liten
kulle. han sitter på kullen
som en kung.

han har max i knät och en
krona av kvistar.

-- jag vill ha kakor! säger
dani. kom till er kloka kung!

::: #66 :::~::~:

dani älskar att vara kung.
men nu skriker han.

#66

#38

han kliar som en tok.

han ålar som en snok.

han skuttar som en kanin.

-- du har myror på kroppen,
säger coco.

dani har myror på hakan och i
håret. och i sina kalsonger.

-- oooooaaaaooooo!

::: #67 :::::::::::::::::::::::

dani vill inte vara kung mer.

han vill hem till mamma kia
qvist. mamma tar bort alla
myror.

-- kul fika, skrattar bruno.

#68

#39

ééé

ropar

::: #70 :::::::::::::::::::::::

barnen gräver efter guld.

de vill ha en skatt till

teatern.

-- guld! ropar dani. nu är vi

galet glada och rika. vi kan

handla glass och godis.

-- det går inte, säger ami.

det är bara kattguld. det är

inte riktigt guld.

-- kattguld! ropar bruno.

han får en idé.

#71

#41

max rusar över gruset.

::: #73 :::::::::::::::::::::::

vart har max tagit vägen?

han är i gräset.

då kommer brunos mamma.

max får en kram.

-- nu vill jag ha mitt guld,

säger brunos mamma.

det får hon.

-- jag blev het som glöd,

säger mamma.

-- det var nog bara

guldfeber, säger bruno.

#73

#43

livet i bokstavslandet

läsebok åk #1

nivå grön

ulf stark

volym två av två

innehåll volym två

::

siffran inom parentes

hänvisar till förlagans

sidor.

kapitel #13 det kommer

pirater (#74)#44

kapitel #14 cirkus (#80) #49

kapitel #15 jorden (#86) #53

kapitel #16 ökenexperter

på jakt efter x (#92) ...#58

faktatexter (#98)#63

blodsugare (#98)#63

mat (#100)#66

fiskar (#102).....	#70
jorden, månen, solen och planeterna (#104).....	#75
vad är historia? (#106)...	#80
kroppen (#108).....	#86
pirater (#110).....	#91
kompletterande titelblad	

::: #74 ::::::::::::::::::::

kapitel #13

det kommer pirater

::::::::::::::::::::

p

::: #75 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

en pinne

en lapp

en pannkaka

en pistol

en spis

en kapten

#75

#44

upp

en pappa

pengar

en prins

::: #76 :::::::::::::::::::::::

ami, bruno, coco och dani

pratar.

-- vad ska vi spela mer på

vår teater, säger dani.

-- en pappa som kan laga

pannkaka, säger coco.

-- puh, pustar ami. hur kul

är det?

#76

#45

-- vi spelar prins potatis,
säger bruno. om en potatis
som blir en prins.

-- jag vill vara potatisen!
ropar coco.

::: #77 :::::::::::::::::::::::

-- vi är pirater, säger ami.
hon tar en pinne.

-- nu är jag kapten tapper,
säger hon. det här är min
pistol.

-- max kan heta pelle puss,
säger coco.

#77

#46

::: #78 ::::::::::::::::::::

-- se upp! se upp! ropar
bruno. här kommer kapten
prutt.

-- jag måste ha en lapp på
ögat, säger dani.

-- nu ska vi röva, säger ami.

-- vem ska vi röva av? säger
bruno.

-- vi rövar av pappa, säger
coco.

pappa står vid spisen.

han blir paff när det kommer
pirater.

#78

#47

-- vill ni ha pengar? piper
pappa.

-- nej vi vill ha pannkaka,
säger barnen.

de äter tills de blir mätta.

bruno rapar.

::: #79 :::::::::::::::::::::::

tom sida.

en cymbal

ett zoo

cyklar

en cirkus

::: #82 :::::::::::::::::::::::

ami, bruno och dani cyklar.

-- titta så fint jag cyklar,
säger bruno.

-- som på cirkus, säger dani.

-- jag har varit på cirkus,
säger ami. där var det en

clown som spelade cello.

-- jag har varit på zoo,
säger dani.

#83

#50

::: #83 ::::::::::::::::::::

-- cirkus är roligare, säger
coco. ska vi leka cirkus?

max får vara vår cirkuskatt.
han kan hoppa högt.

-- och jag kan bolla med
citroner, säger ami.

::: #84 ::::::::::::::::::::

dani vill vara zebra för han
ser så bra. han går på alla
fyra och säger:

-- se där, se där. nu ser jag
en bacill.

#84

#51

och bruno är en clown.

han spelar cymbal. då får han
näsan i kläm. alla skrattar.

bruno med.

::: #85 :::::::::::::::::::::::

nu cyklar dani i cirklar.

-- titta, säger han. jag är
en zebra som cyklar.

men vad gör katten?

den ligger och sover.

-- nu går vi hem och äter
pizza, säger dani.

druvor

en jultomte

::: #88 :::::::::::::::::::::::

dani har en badboll. den ser
ut som jorden.

-- där är danmark, säger
dani. och där är jämtland.

-- hallå! ska vi inte bada?
säger coco. det där är ju en
badboll.

-- vad tråkigt, säger bruno.
vi leker jättar. få hit
bollen innan det blir jul.
nu är jag jätten dum-dum.

#89

#54

::: #89 ::::::::::::::::::::

-- oj vad tung den är, stönar
bruno.

han kastar bollen till ami.

-- en jord kommer kastad!

hojtar han.

-- med vadå? säger ami.

-- med japaner, säger bruno.

-- med jaguarer, säger ami.

-- med jultomtar, säger coco.

::: #90 ::::::::::::::::::::

sedan lastar de jorden med

grejer på d. med dill och

dårar och dromedarer.

#90

#55

och datorer och duvor och
druvor.

sedan kastar bruno ett
jättekast.

-- en jord kommer lastad!
säger han.

men jorden dalar ner på nästa
tomt. där bor börje. han är
jämt sur.

-- oj, säger dani. vi hämtar
bollen i juni.

nu säljer vi biljetter till i
morgon.

-- mjau, jamar max.

#90

#56

det betyder ja. i morgon ska
de spela teater.

::: #91 :::::::::::::::::::::::

tom sida.

::: #92 ::::::::::::::::::::

kapitel #16

ökenexperter på jakt efter x

::: ::::::::::::::::::::

ö x

::: #93 ::::::::::::::::::::

ordväggen

é

en fåtölj

en direktör

sex

kraxar

en öken

ett kex

#93

#58

smör

byxor

en lax

en karta

en häxa

::: #94 ::::::::::::::::::::

i ladan står stolar och
fåtöljer. alla biljetter är
sålda.

de kostar sex kronor.

ridån går upp. hux flux

börjar pjäsen. dani är

direktör.

#94

#59

-- hej, hej, nu börjar det,
kraxar han.

::: #95 ::::::::::::::::::::

först sjunger de femton
sånger. sedan kommer pjäsen
om ö och x.

-- öde öken överallt, stönar
ami. inget smör och inga kex.

-- ingen lax, flåsar bruno.

-- och ingen flax, pustar

dani. var ska vi hitta detta
x?

han visar en karta. där står
skatten slutar med x.

#96

#60

::: #96 ::::::::::::::::::::

-- sex dagar utan lyx, säger
bruno. se så mager jag har
blivit.

han drar upp tröjan.

då åker byxorna ner.

alla ropar bravo!

då kommer en häxa.

-- hö, hö! kraxar hon.

ni hittar aldrig skatten.

::: #97 ::::::::::::::::::::

-- jo, där, säger coco.

hon pekar på max. skatten ska
sluta med x.

#97

#61

max slutar med x. katten är

skatten!

-- och nu slutar pjäsen med,

säger dani.

-- ajö! ajö!

det är ganska vanligt.

huvudlöss lever i en

människas hår. djur får också

löss. lössen suger blod från

djuren flera gånger om dagen.

sedan är de mätta.

::: #99 :::::::::::::::::::::::

mygga

:::::::::::::::::::::::::::::::

när du är ute en varm kväll

på sommaren kan du känna att

det sticker till. du har fått

ett myggbett!

varulv

.....

-- jag älskar blod!

-- yl!

vet du vad löss och myggor

har för likheter med en

varulv? de suger blod ...

men varulvar finns inte på

riktigt. har du läst något om

varulvar?

::: #100 ::::::::::::::::::::::

mat

::::::::::::::::::::::

mat kan vara gott. mat kan
vara kall och den kan vara
varm. ibland är maten stark.
ibland smakar den konstigt.

kroppen behöver mat

::::::::::::::::::::::

det är viktigt att äta.
det är lika viktigt som att
sova. om du inte äter orkar
du inte göra saker.

#100

#66

potatis

::

i sverige har vi alltid ätit

mycket potatis. för länge

sedan var det svält i

sverige. då räddade potatis

livet på många barn som

annars hade svultit.

då kokade man potatisen.

det gör vi idag med.

man kan göra mycket av

potatis: pommes frites,

chips, potatisgratäng ...

kan du komma på något mer?

#101

#67

vart tar maten vägen?

.....

när du sväljer maten åker den

ner i magen genom ett rör.

röret kallas för matstrupen.

i magen blandas maten och

blir till en soppa. soppan

rinner ner och ut i tarmarna.

det nyttiga i maten behåller

kroppen. resten åker ut när

du bajsar.

::: #102 ::::::::::::::::::::

fiskar

:::~::~::::::::::::::::::

alla fiskar lever i vatten.

de har långa och smala

kroppar som gör att de glider

fram i vattnet. fiskar simmar

och styr med sina fenor.

men fiskar kan också flyta

utan att simma. och de kan

andas i vatten. fiskar andas

inte med lungor, som vi gör.

fiskar andas med gälar.

#102

#70

nästan alla fiskar lägger
ägg. äggen kallas för rom.
du har kanske sett rom i en
fisk någon gång. och du har
väl ätit kaviar? den är gjord
av fiskägg. inne i äggen
växer fiskarnas ungar.
de kallas för yngel.

abborren är en kannibal
::::::::::::::::::::::::::::::::

abborren är en rovfisk.
det betyder att den äter
andra djur. abborrar äter
faktiskt andra abborrar

också.
#102

#71

därför kan vi kalla dem för
kannibaler.

fiskens delar: ryggfena

fjäll gälar rom stjärtfena

::: #103 :::::::::::::::::::::::

gädda

:::::::::::::::::::::::::::::::

gäddor är också rovfiskar.

de tycker om att äta alla

slags fiskar. gäddor har

många vassa tänder och kan

blir väldigt stora. gäddor

lever i sjöar.

#103

#72

rödspätta

::

en annan vanlig fisk är
rödspätta. den bor inte i
sjöar, utan i hav. rödspättan
är alldeles platt.

pigghaj

::

visste du att det finns hajar
i sverige? den vanligaste
svenska hajen är pigghajen.
den är god att äta. därför
fångar vi människor den.
därför håller den på att bli
utrotad.

-- att utrota ett djur

betyder att människor dödar

så många av de djuren, att de

tar slut.

::: #104 ::::::::::::::::::::

jorden, månen, solen och

planeterna

::: ::::::::::::::::::::

vi bor på jorden. jorden är

en planet, som också kallas

för tellus.

jorden är rund

::: ::::::::::::::::::::

jorden är rund som en boll,

men det känns som att jorden

är platt. om man åker ut i

rymden kan man se att jorden

är rund. man kan se att den

är blå, det är alla hav.

#104

#75

man kan se vita moln runt

jorden. man kan se brunt och
grönt, det är skog och gräs.

månen

::

alla människor på jorden kan
se månen. men den ser olika
ut från olika ställen.

när månen ser ut som en båt i
afrika, ser den ut som en
banan i sverige.

månen är en rund boll av
sten.

::: #105 ::::::::::::::::::::::

solen

::::::::::::::::::::::

visste du att solen är en
stjärna? solen ligger närmare
jorden än andra stjärnor.
det är därför den ser så ljus
och stor ut.

planeterna

::::::::::::::::::::::

runt solen rör sig planeter.
en av de planeterna är
jorden. men det finns fler.
de har ganska konstiga namn.

#105

#77

mercurius venus

jorden/tellus mars jupiter

saturnus uranus neptunus

pluto

finns det liv någon

annanstans?

::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

tror du att det finns liv på

andra planeter? eller på

månen? för länge sedan stod

det i tidningen att det fanns

människor som såg ut som

fladdermöss på månen. men det

är inte sant.

#105

#78

forskare hittar nya saker
hela tiden. men de har inte
hittat liv någonstans, mer än
på jorden.

::: #106 ::::::::::::::::::::

vad är historia?

::: ::::::::::::::::::::

historia kan betyda olika

saker. det kan vara en

berättelse. det kan vara en

rolig historia som man

skrattar åt. men historia

handlar också om hur det var

förr i tiden.

när var förr i tiden?

jo, det var när din farfar

var liten. det var också för

flera miljoner år sedan.

#106

#80

då gick det stora dinosaurier
på jorden. och förr i tiden
var när det fanns riddare,
för några hundra år sedan.
historia är allt som hänt
förut.

var kommer vi ifrån?

:::::::::::::::::::::::::::::::

-- först kom himlen till, så
havet och fiskarna. sedan
fåglarna och hästarna, säger
bruno.

nästan så var det. från

början fanns det inget liv på

jorden, bara en massa vatten.

men sedan kom små djur och fiskar i vattnet. det började växa träd och blommor på land. djuren kunde krypa upp ur vattnet. det utvecklades små ödlor och dinosaurier.

argentinosaurus är kanske den största dinosaurien som funnits. den kan ha varit lika hög som ett hus med #15 våningar.

microraptor var en av de minsta dinosaurierna. den var lika liten som en kråka.

#106

#82

tyrannosaurus rex är nog den mest kända dinosaurien. den hade långa, vassa tänder.

stegosaurus var stor som en elefant. den hade stora plattor på ryggen.

på svansen satt långa taggar.

::: #107 ::::::::::::::::::::

vi är släkt med aporna

::: #107 ::::::::::::::::::::

ja, det är precis som bruno säger. forskare tror att vi är släkt med aporna. vad tror du? är vi inte ganska lika?

#107

#83

riddare

::

riddare betyder en som rider.

har du lekt riddare någon

gång? och klätt ut dig med

svärd och hjälm?

riddare fanns för flera

hundra år sedan. riddarnas

jobb var att kriga.

innan hade man bara krigat på

marken. sedan blev det

vanligare att rida på en häst

när man krigade.

#107

#84

en riddare hade utrustning

för att inte skada sig.

som vapen hade riddaren ett

svärd och ett spjut eller en

lans.

det som hände igår är

historia. men har du tänkt på

att det som händer idag ska

bli historia?

::: #108 ::::::::::::::::::::::

kroppen

::::::::::::::::::::::

en kropp kan vara stor, en
kropp kan vara liten. den kan
vara lång eller kort eller
mitt emellan. en kropp kan
vara hel. men den kan också
vara trasig.

var rädd om din kropp och
tyck om den. din kropp ska
hålla hela livet!

kroppen behöver mat och vila.
den behöver röra på sig.

#108

#86

då mår kroppen bra!

huvud rygg bröstorg

armbåge höft lår vad

skelettet

.....

ditt skelett håller ihop din

kropp. skelettet är ett slags

stöd. ett skelett har mer än

#200 hårda ben.

kranium revben ryggrad

höftben lårben vadben

::: #109 ::::::::::::::::::::

leder

::: ::::::::::::::::::::

i kroppen har vi leder.

i armbågen finns det till

exempel en led. den gör att

du kan böja armen.

hjärnan

::: ::::::::::::::::::::

din hjärna är ungefär lika

stor som dina två knytnävar.

den är lika tung som en liter

mjölk. i hjärnan finns allt

som du vet.

#109

#88

hjärtat

::

kroppens starkaste muskel är
hjärtat. det är ungefär lika
stort som en knuten hand.

hjärtat pumpar runt blodet i
kroppen.

muskler

::

när du böjer armen så drar
musklerna ihop sig. det är
musklerna som gör att vi kan
röra på kroppen. musklerna
sitter fast i skelettet.

huden

.....

huden är vårt skal.

huden skyddar kroppen från
bakterier och smuts. på vissa
delar är huden tunn.

där är du kanske lite extra
kittlig?

::: #110 ::::::::::::::::::::

pirater

::::::::::::::::::::

pirater kallas också för
sjörövare. och det är precis
vad de är, de är rövare på
sjön. eller på havet.

pirater har funnits länge,
länge. lika länge som
människor har åkt båt på
haven. de mest kända
piraterna levde för #300 år
sedan. de rövade från skepp
som var ute på haven.

#110

#91

kända pirater

.....

francis drake var en pirat

från england.

kapten kidd fick i uppdrag

att fånga pirater. så blev

han själv en pirat.

kapten svartskägg flätade in

ett slags rep i sitt skägg.

från repen kom det rök.

två tjej-pirater: ann och

mary.

::: #111 ::::::::::::::::::::

pirat-flaggor

::: ::::::::::::::::::::

piraterna hade flaggor för
att skrämmas. när piraterna
närmade sig ett fartyg som de
skulle plundra, hissade de en
piratflagga. de flesta fartyg
blev så rädda att de gav upp
direkt!

jolly roger är den vanligaste
pirat-flaggan.

kapten jacks flagga

kapten svartskäggs flagga

kapten lows flagga

#111

#93

pirat-ordlista

::

håll an! stopp där!

landkrabba någon som inte

var van att vara på ett

fartyg. någon som lätt blev

sjösjuk.

kapa ta och röva

kölhala det var ett hemskt

straff. den som blev kölhalad

blev bunden. sedan drog man

honom under båten.

#111

#94

gå på plankan fångar

tvingades gå på en plank

från båten rakt ut i vattnet.

sjöben en pirat som hade

varit på ett fartyg länge

blev inte sjösjuk. då hade

han fått sjöben.

slag-skepp krigsskepp

myteri piraterna tvingade

kaptenen att sluta som

kapten.

kort huggare ett kort svärd

#111

#95

kompletterande titelblad

livet i bokstavslandet

läsebok åk #1

nivå grön

ulf stark

överförd från första upplagan

utgiven av liber ab, #2015

isbn #978-#91-#47-#11927-#1

specialpedagogiska

skolmyndigheten #2024

spsm-verksnummer: #40229

observera

produkten är framställd av

specialpedagogiska

skolmyndigheten för personer

med funktionsnedsättning

enligt #17 a §

upphovsrättslagen. produkten

får endast spridas till

personer som behöver det

anpassade exemplaret för att

kunna ta del av det

bakomliggande verket. olaga

spridning eller överföring av

produkten beivras.